

z drgnjenjem dveh trdih palčic, vreči preko vode hlod za prehod, a nekaj čisto neznanega jim je čoln.

Nadalje trdi Anglež, da je naletel v bližini Inirida reke na čisto žensko naselbino na takozvane — Amaconke. Amaconke poznajo starogrške in rimske pravljice. To naj bi bile ženske, ki živijo brez moških in se borijo silovitejše nego moški. Indijanske Amaconke živijo več mesecev v letu čisto same zase. K njim se upajo Indijanci le v mesecu aprilu in maju. Nikakor ni mogel zvedeti od moških, kaj dela ta čudni ženski svet in kakih šeg ter navad se oklepa. Sploh je amaconska naselbina nekaj neprodorno tajinstvenega, čije življenje Anglež ni mogel raziskati.

Pri obledeli, sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutku, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni bolezni je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozarček naravne »Franz Josefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz Josefova« voda radi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pacijent: Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo?

Zdravnik: V Rogaško Slatino! Zahtevajte prospekte!

Gospa, varčujte v Vašim zdravjem in svežostjo! Vsako delo je lažje, ako se pravilno uredi, tako tudi pranje. Čitajte današnji oglas **Gazela** in ravnajte se po njem.

Skoraj smešno je poslušati, kakšna neverjetna lepota sredstva si mnogokrat neuke prijateljice priporočajo! Hočete li čakati, da postanete stara in nagubana, preizkuševaje po vrsti vse to na sebi? Ko Vam ni treba drugega kot napisati dopisnico stari solidni trdkci Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, da se preskrbite z brezhibnimi preparati, ki v resnici pomagajo! Poizkusite ob prvi prijatki Fellerjevo Elsa-Creme-pomado, Elsa-pomado za rast las! Cena 40 Din za dva lončka gotovo ni previsoka! Poglejte se po 8 dnevih v ogledalu — zadovoljni boste!

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 26. aprila so pripeljali špeharji na 30 vozeh 63 zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 45 do 50 Din. Pšenica 2.50, ječmen 2, oves Krompir po 0.75 do 1, čebula 2.50 do 3 Din. — Sena je bilo 8 voz po 65 do 90, slame 6 voz po 45 do 50 Din. Pešnica 2.50, ječmen 2, oves 1.25 do 1.50, kuruza 2, ajda 1.50 do 2, proso 2.50, fižol 2.50 do 3, grah 12 Din. Kokoš 45 do 55, piščanci 35 do 75, gos 60, kozlič 80 do 125, jagnjeta 120 do 130 Din. Kislo zelje 4, kislja repa 2 Din. Jabolka 4 do 10, suha slive 10 do 12 Din. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 40 do 48, jajce 0.80 do 1, med 14 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 25. aprila tega leta je bilo pripeljanih 326 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad od Din 100 do 150; 7 do 9 tednov stari od Din 180 do 200; 3 do 4 mesece stari od Din 320 do 400; 5 do 7 mesecev stari od Din 450 do 500; 8 do 10 mesecev stari 550 do 900; 1 leto stari od Din 1000 do 1400. En kg žive teže od Din 10 do 12.50, en kg mrtve teže od Din 17 do 18. Prodanih je bilo 196 svinj.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 10 konj, 9 bikov, 75 volov, 190 krav in 9 telet; skupaj 293 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 22. aprila tega leta so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 8.50 do 9; poldebili voli od Din 7.75 do 8; bikki za klanje od Din 8.50 do 8.75; klavne krave debele od Din 8 do 9.50; plemenske krave od Din 5 do 7; krave za klobasarje od Din 4 do 4.75; molzne krave od Din 5 do 8; breje krave od Din 5 do 8; mlada živina od Din 8 do 8.50. Prodanih je bilo 127 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od Din 18 do 20; volovsko meso II. vrste 1 kg od Din 16 do 18. Meso od bikov, krav in telic 1 kg od Din 10 do 14. Telečje meso I. vrste 1 kg od Din 20 do 25; telečje meso II. vrste 1 kg od Din 16 do 20. Svinjsko meso sveže 1 kg od Din 15 do 28.

Čitajte „Slov. Gospodarja“!

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnllšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 363

Banovinske davščine.

V zadnji številki našega lista smo objavili razpravo o davščinah v dravski banovini. K tej razpravi še dodamo nekaj pripomb, ki se nanašajo na novo vpeljanje davščine ali na spremembo izmere in oblike dosedanjih oblastnih davščin ter na stroge kazni, ki jih določa uredba bana dravske banovine.

Kar se tiče doklad na neposredne državne davke, se na ozemlju bivše mariborske in ljubljanske oblasti na novo uvaja 40% banovinska doklada na zemljarino in zgradarino, v ljubljanski oblasti pa še doklada na rentnino in deloma na pridobnino. Nanovo se uvaja v obeh oblastih tudi taksa na sečnjo gozdov in na živinske potne liste, banovinska davščina na hiše, oproščene državnega neposrednega davka, 10% taksa na prenos nepremičnin in davek na šmarnico. Za bivšo ljubljansko oblast je nova trošarina na potrošek električnega toka, za mariborsko oblast pa potrošek premoga. Davščina na plesne in druge nočne prireditve je spremenjena po izmeri in načinu pobiranja, prav tako davščina na motorna vozila in davščina za zakup lovišč. Novi sta tudi banovinska davščina na dediščino in prirastkarina od vrednosti najemnin, vendar višina teh dveh davščin še ni določena. V bivši mariborski oblasti odpadejo štiri davščine, in sicer dosedanja 100% oblastna doklada k državni taksi na kupone in dividende (po lanskem proračunu 36.000 Din), dalje 50% oblastna doklada k državni taksi na potroške v hotelih, gostilnah itd. (po lanskem proračunu 340 tisoč Din), 100% oblastna doklada k državni taksi na tekoče račune (100.000 Din) in 50% oblastna doklada k državni taksi za gostilniške in kavarniške pristojbine.

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

»Torej fant, jutri se vidiva v Freihausu,« zakliče grof Tatenbah svojemu slugi in odjezdi.

Ribl hitro potegne še enkrat mošnjiček, da prešteje cekine. Vesel obraz je pokazal, ker je bil nadatek obilen; ko je zopet varno spravil denar v žep, je urno korakal čez trg proti gostilni svojega strica.

Tudi oni plemič, ki je svaril grofa Tatenbaha, je odjezdil, gledal za plemenitašem, zmaljal z glavo ter rekel sam pri sebi:

»Prepozno boš spoznal, da si si kupil danes kačo, ki te ugonobi.«

VII.

Pri cerkvi sv. Ane. P

Če izgubiš kar ti je najljubše bilo, O, ne obupaj, hridkih solz ne toči.

Stritar.

Oj, cerkva bela tam na ljubkem hribčku, bodi mi srčno pozdravljena! Kako prijazno se dvigaš na obronku konjiškega grajskega hriba sredi župniškega pokopališča. Kako lep je razgled od tukaj po Dravinjski dolini ter po bregovih pohorskih z mnogimi vasicami in belimi cerkvicami. Kako mirno je tukaj in v najlepšem soglasju s krajem, kjer spijo utrujeni popotniki večno spanje. Odpira se od tukaj razgled proti severu in vzhodu, proti jugu pa ga zapirajo vrhovi s temnimi gozdovi. Z najbližjega hriba pa te pozdravljajo obsežne razvaline konjiškega gradu, v katerem so bili ob času te povesti mogočni Tatenbahi. Kako ponosno strmi še sedaj stolp proti sinjemu nebu ter gleda zmagovalno na ostalo zidovje, ki leži v razvalinah okoli nje. Kljubuje vremenskim silam, kakor bi hotel dokazati, da so tudi njegovi gospodarji kljubovali nasilju.

V tej cerkvi počivajo telesni ostanki Žiga Tatenbaha, ki je umrl leta 1594, ter Janeza Krištofa barona Tatenbaha, ki je umrl 2. aprila 1627.

Na tem ljubkem mestu je sedela nekega popoldne pred več nego 250 leti lepa, mila žena v nožnji štajerskih plemenitašinj.

Blaga gospa je bila Ana Terezija Tatenbah

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici **izvršuje** hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Boroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2119

Posebno pozornost zaslužijo strogi kazni, ki jih določa uredba. Vsa dejanja in vse opustitve, ki merijo posredno ali neposredno na to, da bi se banovinske davščine prikrajšale ali da bi s banovinskim davščinam zavezani predmeti odtegnili plačilo davščine, se kaznujejo z najmanj dvakratnim zneskom davščine, ki se je prikrajšala, ali pa zaporom do 30 dni. Denarna kazen ne sme presegati 5000 Din. Poleg kazni se naloži plačilo redne davščine. Vsa ostala dejanja in vse ostale opustitve, zlasti prekršitve kontrolnih določil in prijavne dolžnosti, se kaznujejo v denarju do 1000 Din. Kazni izrekajo občinska upravna oblastva I. stopnje in je zoper razsodbe dopustna pritožba na bansko upravo v 15 dneh po vročitvi.

*

Banovinski proračun in slovensko zadružništvo. Banovinski proračun za leto 1930/31 ima sledeče postavke za zadružništvo: za podpore mlekarskim zadrugam Din 300.000.—, živinorejskim in pašniškim Din 100.000.—, vinarskim in kletarskim Din 150.000.—, raznim zadrugam za nabavo strojev, gnojil itd. Din 100.000.—, za Zadružno šolo Din 150.000.—, za zadružno propagando, tisk, tečaje in asanacijo zadrug Din 200.000.—. Skupaj je torej za kmetijsko zadružništvo določenih 1 milijon Din. Lansko leto sta imela ljubljanski in mariborski oblastni proračun določenih skupaj za zadružništvo 760.000 Din. Za zadružništvo bodo nadalje prišle v poštev postavke kot podpore za nabavo, vzrejo in vzdrževanje plemenske živine, podpore za nabavo kmetijskih strojev itd.

Statistika jugoslovanskega zadružništva. Iz statističnega letopisa Glavne zadružne zveze v Beogradu posnemamo, da je v Zvezi včlanjenih 20 zadružnih zvez s 4308 zadrugami. Od teh zadrug je 2476 kreditnih in sicer 2332 z neomejeno zavezo, 144 pa z omejeno zavezo, 979 zadrug je nabavnih in prodajnih, 105 mlekarskih in 323 agrarnih zajednic, ostanek se razdeli na razne

druge zadruge. Zanimivi so podatki glede obrestne mere pri kreditnih zadrugah. Najnižjo obrestno mero ima seveda Slovenija, najvišjo pa Bosna, kjer naša obrestna mera za posojila pri zadrugah 14 do 20 odstotkov, obrestna mera za hranilne vloge pa 10 do 12 odstotkov.

Kmetijska razstava v Kölnu. V času od 27. maja do 1. junija tega leta se bo vršila v Kölnu na Nemškem pokretna kmetijska razstava (Landwirt. Wanderausstellung) na prostoru od 40 ha površine. Razstava bo zelo bogato opremljena in bo nudila obiskovalcem v vseh kmetijskih panogah mnogo zanimivega. Pokazala jim bo tako rekoč vse, kar se je v napredni Nemčiji na kmetijskem polju doslej doseglo. Razstavljenih bo okrog 3000 glav najboljših plemenske živine vseh vrst, 8 do 9 tisoč komadov različnega kmetijskega orodja, strojev in instrumentov ter v veliki množini vsi mogoči kmetijski proizvodi najboljšee kakovosti na prostoru od 15.000 m² površine. Ta razstava je posebno važna ne samo za tiste kmetovalce, ki si žele nabaviti najmodernejših kmetijskih strojev, plemenske živine itd., ampak tudi za tiste kmet. strokovnjake in praktične kmetovalce, ki se zanimajo za najnovejše iznajdbe in pridobitve v prid umnega kmetijstva. Z ozirom na to priporočamo to zanimivo razstavo, da jo obiše čim več naših kmetovalcev in kmet. strokovnjakov. Podrobnejša pismena pojasnila glede razporeda razstave daje ministrstvo za kmetijstvo, oddelek IV. v Beogradu.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Okrajni cestni odbor v Št. Lenartu razpisuje za dan 5. maja tega leta ustno licitacijo za vožnjo, eventualno tudi dobavo gramoza in tolčenca, za vse naše banske ceste I. in II. reda ter občinske I. reda. Začetek točno ob 9. uri dopoldne. Interesenti se torej prav v velikem številu vabijo.

Sv. Križ pri Rogiški Slatini. Dne 27. tega meseca se je zaključil gospodinjski tečaj. Trajal je od dne 10. novembra lanskega leta. Praktičen in teoretičen pouk so gojenke (tačajnice) imele trikrat na teden po tri ure. Do tega tečaja so največ pripomogli bivši č. g. kaplan Loj-

ze Drvodol in č. g. kaplan L. Sunčič. Tečaj je vodila g. Ivanka Podreka, učiteljica pri Sv. Križu. Tečajnice je ostalo stanovitnih devet. Ob zaključku tečaja gori omenjenega dne je bila v društveni dvorani pri Sv. Križu gospodinjska razstava. Ljudje so hodili ogledovat razstavo s prav velikim zanimanjem. Na razstavi je bilo opaziti vsake vrste raznih gospodinjskih izdelkov in to vse samo lastnoročno delo tečajnic. Popoldne istega dne so se vršili razni razstavi primerni govori. Tečajnice so praktično pokazale občinstvu, kako sprtno znajo osukniti kolovrate. Položile so tudi gospodinjski izpit. Pripomnimo, da bi bilo vobče koristno, da bi se taki tečaji ustanavljali v zimskem času, kolikor mogoče po vseh naših župnijah. S tem bi se doseglo zelo veliko pri gospodinjstvu!

NAŠA DRUŠTVA

Centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru vabi občinstvo na proslavo 25 letnice mašništva preč. gosp. P. Pavla na dan 4. majnika tega leta. Gosp. P. Pavel daruje ta dan sam sveto mašo ob 7. uri zjutraj, pri kateri prisostvujejo vsa prosvetna društva frančiškanske župnije. Člani teh društev se zbirajo pol ure pred sveto mašo na hodniku frančiškanskega samostana na kor, korakajo z zastavami v cerkev. Vsakega člana veže dolžnost, da se te proslave udeleži. Po končani sveti maši je darovanje. Ob pol petih nostna akademija s pestrim sporedom. Igra se tudi »Revček Andrejček« v petih dejanjih. Odbor.

Maribor. Dih ljubomile pomladi je zavlel čez hribe in poljane, ko se nam je približal cvetoči majnik, posvečen Njej, ki je varuhinja nas trpečih, zemeljskih otrok. To uvideva tudi Poselska zveza, ko pokloni majniški kraljici cvetlični šopek neomajne zvestobe v krasnem igrokazu »V Marijinem varstvu«. — Častilci Marijini, prijatelji žuljavih rok in trpečih src prijazno vabljeni ob pol petih popoldne dne 4. maja v Zadružno gospodarsko banko.

Št. Peter pri Mariboru. Prosvetno društvo »Skala« vabi vse prijatelje dobrega čtiva, da se pridno poslužujejo društvene knjižnice. — Zadnje čase je društvo nabavilo precej novih knjig. Na razpolago so tudi razni časopisi. — Siromašni člani dobe iste brezplačno.

Gornja Sv. Kungota. (4. maja ponovitev igre.) Velikonočni pondeljek se je uprizorila v Gor-

„Po divjem Kurdistanu“

bodo imeli naslov nadaljni

4 zvezki

Karl May-ovih spisov.

Prvi od teh je že izšel v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Stane Din 13.

rojena Schönau, druga soproga grofa Ivana Erazma Tatenbaha. Ob njeni strani je stal Anton, bodoči nositelj Tatenbahovega rodu. Nedaleč od obeh je držal sluga osedlanega konja za uzdo.

Deček vpraša mater, ali se kmalu ne vrne oče z lova v gorah.

»Kmalu, moj sin,« odvrne gospa nežno, »obljubil je, da pride še pred solničnim zahodom, da nas spremi domov.«

»Toda glej, mamica,« reče deček ter se rahlo privije h gospej, »solnce stoji že čisto blizu gora in očeta še ni.«

»Bodi mirno, moje dete,« odvrne grofica, »gotovo je našel večjo lovsko družbo, s katero se zabava; kmalu nam pride naproti pa kaki stranski poti. Medtem pa, dragi Anton, porabiva priliko, da se kratkočasiva s koristnimi pogovori; povej, dragec, koliko si že napredoval v veronauku ter v naravoslovju?«

»Daleč sem že, ljuba mamica,« odvrne deček, »glej, morem ti povedati o vsaki stvari, kam spada.«

»Tedaj pa povej, ti mladi učenjak,« reče grofica smehljaje se, »kam spada to sladko jabolko,

ki ga imam v jerbaščku. Če mi pravilno odgovoriš, ga lahko takoj zaužiješ.«

»O, jabolko spada med rastline,« odvrne deček in stegne roko po sadu.

»Prav,« reče grofica ter mu izroči jabolko, »a glej tukaj srebrn groš na moji roki, povej hitro, kam spada to? Če to uganeš, naj bo tudi ta novc tvoj in ga daj k drugim prihrankom.«

Tedaj pa poskoči deček od veselja, tleskne z nežnimi rokami ter vzklikne:

»Mamica, mamica, groš je že moj, on spada med rudnine.«

»Zadel si,« reče grofica vsa vesela in stisne fantku svetel novc, »sedaj pa ljubi Tonček, pazi in povej, kam pa spadam jaz. Če mi na to pravilno odgovoriš, dobiš jutri lepo knjigo s podobami velikih mest ter drugih krajev, ki sem jo prinesla zadnjič z Dunaja.«

Takoj se pojavi sladek otroški smehljaj na rožnatih ustnicah zalega dečka. Prime obe roki matere, jih položi okoli svojega tilnika ter nasmilni kodrasto glavico na prsa, v katerih je bilo zanj najblažje srce, potem pa dvigne lepe modre oči k ljubljeni materi ter reče:

»Ti, draga mamica, ti pa spadaš v nebesa.«